

Nela Petrová

Hodnocení diplomové práce *Ocean of Me* (s pracovním názvem *Traumatická časovost, kvír krajina*)

Nela Petrová k nám přišla do navazujícího magisterského studia v roce 2020/21. I v jejím případě do tříletého studia vstoupila pandemická situace, kterou následně řešila prodloužením studia o jeden rok.

Nela je velmi inteligentní a vzdělanou studentkou se širokým rozhledem v oblasti umění. Období studia naplnila intenzivní prací v ateliéru a velmi přínosné bylo také její zapojení do ateliérových diskusí.

V předchozím bakalářském studiu se Nela zabývala především novými technologiemi a audiovizuálními projekty. Na AVU tento imaginární virtuální svět zhmotnila a dávala mu vlastnosti tvarů, barev, obrazů, rozměrů i zvukových stop.

V našem ateliéru prakticky poprvé začala řešit objektovou tvorbu. Například v instalaci „Becoming a body of water /a meditation exercise/“. Hlavním motivem v tomto projektu byl konstrukt těla a možnosti nezbytné k jeho uvolnění a osvobození z nastavených hranic či dalších vlivů. Východiska našla autorka v queer identitě a hydrofeminismu. Ztotožňovala se se substancí vody a jejím neomezeným cyklickým protékáním mezi všemi těly. Součástí projektu bylo také video, které jí umožnilo vytvořit prostředí plynoucích, měnících se struktur v tekutém světě alternativní existence.

V dalších realizacích Nela procházela řadou zkoušek, studií souvislostí, ale také procesy pochybování, s vírou dotáhnout projekty do finální podoby. Doubická krajina během jednoho z našich plenérů Nelu inspirovala k realizaci série fotografií, které zaznamenávaly symbiózu přírodních vztahů fauny, flóry, všeho, co se vyvíjí i zaniká. Zaměřila se na lišejníky, jež přežívají tam, kde mnohým není dopřáno, na polomrtvých stromech nebo na skalách a sopečném podloží... Lišejníkové struktury odkrývaly podobnosti s faunou a organickými formami, které se staly předlohou pro těla, jež modelovala z vosku. Dala jim velikost, barvu a následně je vrátila zpět do digitální krajiny fotobiontu.

Poetický výklad všech jejích projektů přesvědčuje o Nelině literárním nadání; Nela vládne slovem, které umí navodit atmosféru světa fantazie a představ vizuálních vjemů. Tato přednost pak pro ni možná klade větší nároky v prostorové tvorbě při snaze dosáhnout stejně intenzivního prožitku.

V textových úvahách zúročuje autorka své poznatky a udává směr někam do nitra původu rostlin i živočichů, do koloběhu, který pozoruje intenzivně celou svou bytostí – tělesně i emocionálně s intelektem pro ni vlastní. Ve světě přírodních daností, úkazů a zázraků je pozorovatelkou, jež se s velkým respektem stává účastnicí růstu i zániku ve snaze porozumět všemu, co se kolem ní rozprostírá a co touží pojmenovat.

V objektové instalaci Traumatické tkáně své objekty tvaruje, glazuje a vypaluje v keramické dílně, v zámečnické pak vyklepává měděné plechy do přírodních rostlinných tvarů a svařuje mřížku buněčné tkáně.

V prodlouženém roce studia Nela absolvovala stáž v ateliéru Socha 2. I zde pro ni bylo zásadní směřování k prolínání digitálního světa se světem organické přírody v podobě lišejníků.

Po celou dobu svého studia Nela odvážně experimentovala s novými přístupy, materiály, například s umělým pískovcem, který byl potencionálním nosičem možného růstu živých organismů.

Na tuto zkušenost navázala i ve své diplomové práci s názvem *Ocean of Me*, kterou nám prezentuje. V teoretické části diplomové práce se dotýká základních pojmů tématu jako jsou repro-futurismus jakožto strach ze smrti, podmínky nesmrtelnosti, kvír těla, cykličnost, mizení paměti, traumatická časovost, aptóza, programovaná buněčná sebevražda atd. Nabyté poznatky balancují mezi živými, neživými přírodními danostmi a znaky. Nela je dává do vzájemných souvislostí a skládá je do podivného živého archivu nesmrtelnosti.

Hlavní inspirací pro koncept její diplomové práce byla pro Nelu těla korálů, které v jeden okamžik zároveň žijí, odumírají a mění se v mrtvou fosilii, a velikostí nepatrné medúzy *Turritopsis dohrnii*, jež dokážou narušit lineární čas a vzdorovat smrtelnosti, jelikož se umí pod vlivem traumatu vrátit o jeden vývojový krok zpět do stádia polypů a začít se klonovat.

Nela klasickým sochařským postupem tesá z kamene nový život, umožňuje materiálu vrátit se k původnímu stavu. Pracuje s mramorem, který je geologickým nosičem dávných věků. Pod jejíma rukama se obhroublý kámen mění v bělostný korál, s řasami žijícími někde uvnitř vakuol buněk polypů. Odstraňuje povrchovou krustu kamene, odsekává mrtvé části, aby se dostala k vrstvám hlubokého času a vytvořila svůj vlastní časový otisk.

Tento proces postupného odkrývání a objevování má také silný haptický vjem. Při doteku s opracovaným bělostným mramorem vzniká jedinečný pocit v napojení na dosud pulzující živé řasy, pomalu odumírající části či již neživá prázdná místa z neznámých časů. Celá tato práce byla pro Nelu fascinujícím dobrodružstvím. Jak sama autorka popisuje, „*Vytvářím svou vlastní časovou stopu, každým úderem paličky do dláta a dláta do kamene sochám temporalitu, která mě přežije, sochám ve spolupráci s geologickým časem a environmentálním časem, které určují podmínky možností mých zásahů. Ztrácím pojem o čase, kámen mě vede, pohlcuje, nedovolí mi cítit bolest, únavu, otupění, stávám se s kamenem.*“

Nela se poprvé ocitla v roli kamenosochařky, vědkyně, vynálezky, archeoložky, badatelky a archivářky, která odkrýváním pevného povrchu proniká do tajemství metamorfozních procesů.

Hodnocení: výborně.